Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2021

Mlč a vyjdi z něho!

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2021

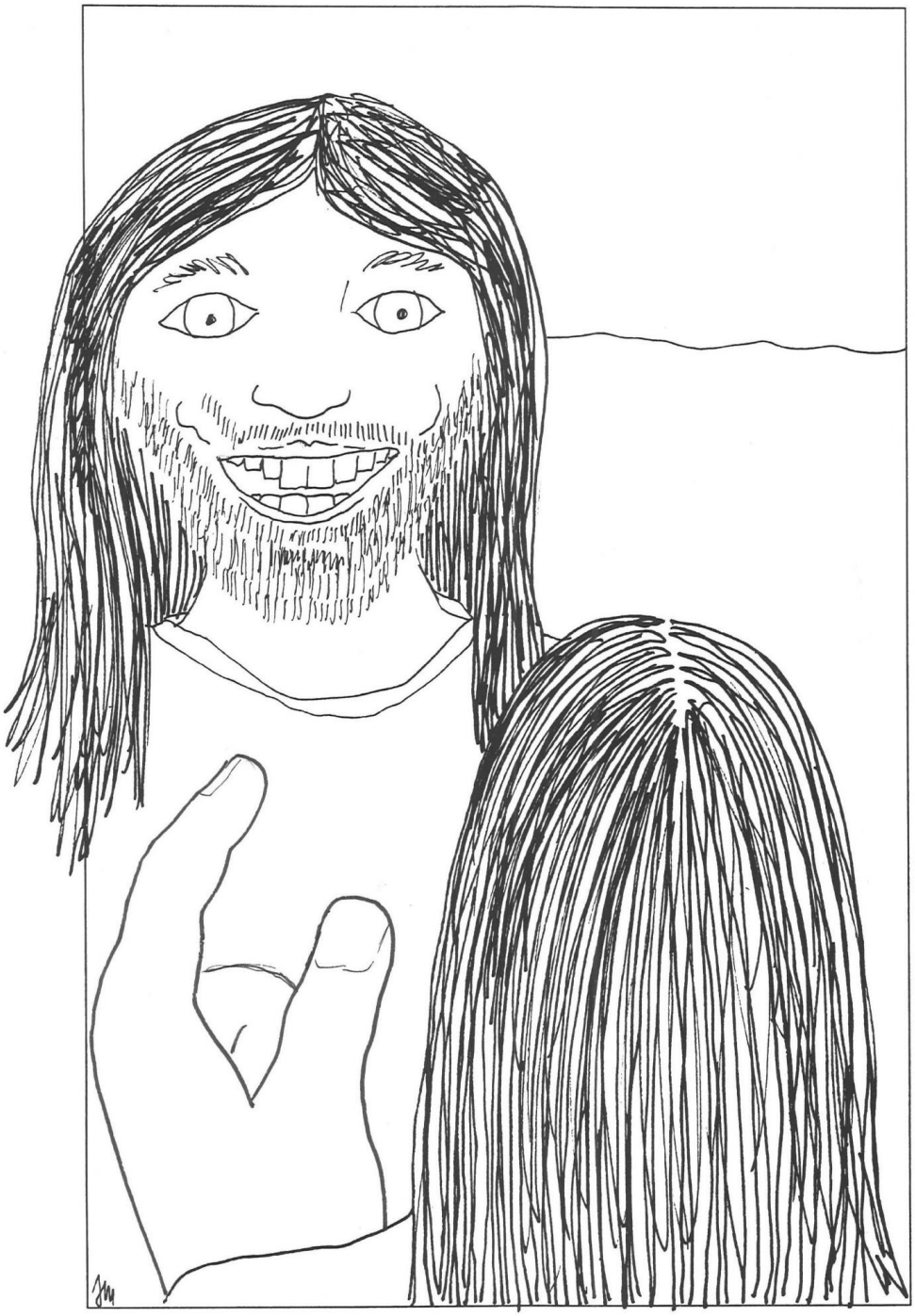

Mlč a vyjdi z něho!

4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ CYKLU B

Evangelium (Mk 1,21-28)

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svatý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení – a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!“ A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. Dějištěm je Kafarnaum, které bylo důležitým těžištěm Ježíšovy činnosti (Mt 11,23n.; Mk 2,1; 9,33). Tam Ježíš jde v sobotu do synagógy. Jako každou sobotu se v takové synagóze (většinou nacházející se mimo vesnici u vody) konala bohoslužba obsahující modlitby, dobrořečení, čtení Písma a kázání (každý vhodný člen komunity mohl promluvit). Nesděluje se obsah Ježíšova kázání, ale jen jeho základní charakteristika: nové učení s mocí! To nového Mistra odlišuje od zákoníků, kterým příslušel trojí úkol: teoreticky rozvést nařízení Tóry, uvést učedníky do učení Zákona a prosadit spravedlnost u soudu.

V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi: Svatý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Líčení exorcismu je zvláštní tím, že Ježíš nekoná „nic“, jen vyslovuje slovo – slovo moci. Nečistý duch je synonymum démona. Tento démon nejprve vyznává, že mezi ním a Ježíšem není žádné společenství (jeho otázka zní: „Co je mezi námi a tebou?“), jen absolutní propast rozdělení. Pak udivuje, že démon zná Ježíšovu identitu: sděluje ji snad proto, aby magicky získal nad Ježíšem moc? Tento názor, místy zastávaný, není dostatečně podložitelný. Spíš se jeví jako nosný argument, že uznání identity exorcisty je zároveň vyznáním podřízení se démona. A nečistý duch poznává a vyznává, že Ježíš je Svatým Božím, tj. posvěceným a odděleným od Boha.

Ježíš důrazně přikazuje, v řeckém textu se jedná se o sloveso, které v Septuagintě vyjadřuje autoritativní Hospodinovo úkon přikazování. Ježíš tedy jedná jako samotný Hospodin – nepotřebuje zapřísahat, jak bylo běžné v řecké magii. Příkaz mlčet patří k standardní podobě exorcismu, proto zůstává otevřenou otázkou, nakolik tento příkaz zapadá do markovské teologie „tajemství Mesiáše" (identita Mesiáše se nemá prozradit před ukřižováním). Po Ježíšově slovu nečistý duch zalomcoval svázaným člověkem a přitom vydal velký křik, který je křikem umírání.

Všichni užasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení – a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!" A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji. Následuje reakce úžasu přítomných: Kdo to jen je? Tato otázka je středem pozornosti druhého evangelia, odpověď bude známá až v závěru. Prozatím se dá říci pouze to, že tento Ježíš hlásá nové učení plné moci – a moc Ježíšova slova se prokazuje při vyhánění zlého ducha. Tím se ukazuje, že Boží království je skutečně tady.

SHRNUTÍ

Po prvním veřejném kázání („naplnil se čas a přiblížilo se království Boží, čiňte pokání a věřte evangeliu" – 1,15) a po povolání prvních učedníků evangelista líčí prvním zázrak. Je zvláštní, že se jedná o zázrak vyhánění zlého ducha. Tím, že na začátku evangelia stojí právě ten, se jasně ukazuje, že s Ježíšem přichází Boží království, silnější než moc zlého.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

V dnešním čtení vidíme, že když se Ježíš setká s něčí nouzí, snaží se mu pomoci. Proto se ani my nemusíme bát za Ježíšem s čímkoliv přijít. A on nám s tím určitě pomoci může – a jak vidíme, dokonce i s věcmi, s kterými si normálně lidé neumí vůbec poradit…

Starší:

Na tomto úryvku vidíme, že Ježíš si umí poradit nejen s věcmi, které jsou vidět a někoho trápí jako třeba slepota nebo ochrnutí, ale že dokáže vyřešit i věci mnohem „složitější", kterými jsou naše neviditelné vnitřní problémy. Ježíš zasahuje i do oblasti, kam se nikdo z nás nedostane: do světa andělů. S Ježíšem se prostě nemáme čeho bát!

Zkusme si

Mladší / Starší:

V dnešním čtení jsme slyšeli o Ježíšově moci a o jednom z prvních zázraků – uzdravení. Ježíše poslouchají dokonce i zlí duchové!

- Zlý duch poznal, kým Ježíš je a jakou má moc. I my můžeme do určité míry poznat, jaký je člověk, se kterým mluvíme. Zkuste se zamyslet – případně s někým diskutovat – podle čeho poznáme vlastnosti člověka a čím se nesmíme nechat zmýlit.
- Zahrajte si „na poznávanou“. Jeden z hráčů si zaváže oči a postupně zkouší po hmatu (případně po hlase) poznat své spoluhráče. Ti, které odhalí, ze hry vypadnou. V náročnější verzi mohou hráči měnit hlasy, půjčovat si oblečení apod. Kdo vydrží při hře nejdéle mást toho, kdo hádá?
- Když Ježíš uzdravil posedlého člověka, udělal jeden ze svých prvních zázraků. Proč je Ježíš vlastně dělal a co pro nás znamenají? Když vyluštíte šifru (doplníte správně písmenka podle uvedených souřadnic), dozvíte se to!

a1	b1	b3	d5	c3	a5	b3	d1	b4	c1	d3	c5	a2	b5	c3

d2	a3	d5	c3	c4	b2	a2	d4	a3	a4	a1	c2	a4	c3

Klíč k luštění:

	1	2	3	4	5
a	**S**	**Á**	**O**	**V**	**Š**
b	**J**	**R**	**E**	**P**	**Z**
c	**Ř**	**T**	**Í**	**K**	**CH**
d	**M**	**B**	**I**	**L**	**Ž**

CO ZNAMENAJÍ ZÁZRAKY?

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2021

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2021

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28

4. neděle v mezidobí cyklu B
Mk 1,21-28